

Republica Moldova

Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică
ANRE

str. Pușkin, nr.52 A, MD-2005 Chișinău, Tel: 022 852 901, anre@anre.md, <http://www.anre.md>

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE

HOTĂRÂRE nr. 445/2020

din 25 noiembrie 2020

mun. Chișinău

**privind rezultatele controlului planificat efectuat la titularul de licență
„Chișinău-gaz” S.R.L.**

În temeiul art.12 alin.(1) lit.b) și art.15 din Legea cu privire la energetică nr.174 din 21.09.2017, art.8 alin.(2) din Legea cu privire la gazele naturale nr.108 din 27.05.2016, în conformitate cu Planul controalelor planificate pentru anul 2020 aprobat prin Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr.546/2019 din 27.12.2019 și în baza Delegației de control nr.01/2020 din 04.02.2020, a fost efectuat controlul activității licențiate desfășurate de către titularul de licență „Chișinău-gaz” S.R.L. pentru perioada anilor 2017-2019.

În rezultatul controlului s-au constatat următoarele:

1. În perioada anilor 2017-2019 societatea a modificat structura organizatorică a statelor de personal, a redus, a angajat, sau transferat între subdiviziunile structurale unele unități de personal. Datorită acestor modificări, la finele anului 2019 numărul mediu scriptic al salariaților încadrați în activitatea reglementată s-a redus cu 133 persoane față de numărul mediu scriptic al salariaților luați în considerare la determinarea costurilor de bază de către ANRE. Cu toate acestea, urmare efectuării analizei privind salariul mediu lunar efectiv al personalului și salariul mediu lunar planificat în costurile de bază, s-a constatat depășire cu: 1 056,8 lei în anul 2017; 60,8 lei în anul 2018 și 589,7 lei în anul 2019.

Suplimentar, s-au constatat rezerve aferente numărului de personal necesar activității reglementate, ca urmare a implementării sistemului de prelucrare a datelor de distribuție și livrare a gazelor naturale bazat pe platforma Oracle, în valoare de 31 897,0 mii lei. Astfel, după implementarea sistemului vizat, numărul personalului încadrat în evidența și balanța de gaze naturale nu a fost redus, rămânând la 43 persoane.

2. Până în trimestrul III al anului 2017, „Chișinău-gaz” S.R.L. a beneficiat de serviciul "Si-Gaz" privind procesul de prelucrare a datelor de livrare a gazelor naturale. Ulterior, acest proces a fost transferat din programul "Si-Gaz" în programul bazat pe platforma Oracle. În rezultatul implementării noului sistem de evidență a livrărilor și a consumatorilor de gaze naturale, în anul 2019 societatea a suportat cheltuieli ineficiente în sumă de 7 041,7 mii lei, dintre care pentru suportul tehnic și mentenanța acestuia în sumă de 3 665,1 mii lei.

3. „Chișinău-gaz” S.R.L. a înregistrat economii față de costurile de bază aprobate de către ANRE în sumă de 21 018,5 mii lei în anul 2017; 30 490,6 mii lei în anul 2018 și respectiv, 25 391,1 mii lei în anul 2019. Printre principalele compartimente la care au fost stabilite economii în perioada supusă controlului, se menționează:

- materie primă și materiale – 6 373,7 mii lei;
- piese de schimb – 300,0 mii lei;
- combustibil – 4 944,0 mii lei;
- energie electrică – 793,3 mii lei;
- energie termică – 1 437,4 mii lei;
- obiecte de mică valoare și scurtă durată (inventar tehnic de producere) – 6 158,3 mii lei;
- servicii de telecomunicații – 957,6 mii lei;
- alte cheltuieli – 1 184,5 mii lei;
- circulatoare – 2 252,3 mii lei.

Ținând cont de faptul că economiile pe compartimentele menționate se înregistrează anual, la aprobarea noilor costuri reglementate și la actualizarea tarifelor în perioadele ulterioare de reglementare aferente serviciului de distribuție a gazelor naturale, ANRE urmează să ia în considerare nivelul cheltuielilor reglementate, la care au fost constatate economii.

4. În perioada 2017-2018 „Chișinău-gaz” S.R.L. a majorat cheltuielile activității de distribuție a gazelor naturale a întreprinderilor afiliate cu suma de 981,2 mii lei (254,5 mii lei în anul 2017 și 726,7 mii lei în anul 2018), prin includerea cheltuielilor legate de organizarea procesului de achiziție a bunurilor, lucrărilor și serviciilor pentru aceste întreprinderi.

5. În perioada 2017-2019 (9 luni), serviciile privind verificarea, citirea indicațiilor echipamentelor de măsurare a gazelor naturale a fost prestat de către operatorul ÎM „Infosapr Integrator” S.R.L. Ulterior, începând cu trimestrul IV al aceluiași an, societatea a decis reluarea activității privind citirea indicațiilor, precum și controlul vizual a echipamentelor de măsurare a gazelor naturale, de către controlorii angajați în cadrul acesteia. Analiza datelor, denotă o diminuare semnificativă a costurilor citirii și verificării contoarelor de către angajații societății comparativ cu costurile serviciilor acordate de ÎM „Infosapr Integrator” S.R.L. Prin urmare, „Chișinău-gaz” S.R.L. a suportat cheltuieli ineficiente în sumă de 25 443,2 mii lei (10 076,1 mii lei – anul 2017; 9 514,2 mii lei – anul 2018; 5 852,9 mii lei – anul 2019).

6. „Chișinău-gaz” S.R.L. a admis și alte cheltuieli ineficiente în activitatea de distribuție a gazelor naturale exprimate prin: servicii de cleaning în anul 2019 – 246,2 mii lei; pregătirea cadrelor aparatului administrativ – 32,2 mii lei (9,0 mii lei – anul 2017; 16,2 mii lei – anul 2018; 7,0 mii lei – anul 2019); cheltuieli în fondul Comitetului sindical – 546,8 mii lei (236,6 mii lei – 2018 și 310,2 mii lei – 2019), care urmează a fi excluse din calcul la examinarea și aprobarea costurilor de bază pentru perioadele ulterioare și la actualizarea tarifelor în perioadele ulterioare de reglementare.

7. În perioada 2017-2019, societatea a exploatat 24,5% din totalul lungimii rețelelor de distribuție a gazelor naturale, fără a deține un drept legal de proprietate sau de folosință asupra acestora și fără a fi transmise la deservire tehnică în baza contractelor prevăzute de Regulamentul privind modul de transmitere a rețelelor de gaze întreprinderilor de gaze ale Societății pe Acțiuni "Moldovagaz" la deservire tehnică, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.683 din 18.06.2004.

8. „Chișinău-gaz” S.R.L. nu a respectat art.17 alin.(4) al Legii contabilității nr.113–XVI din 27.04.2007, pct.31-42 din IAS 16 „Imobilizări corporale” cu privire la reflectarea în evidența contabilă a modificării valorii de bilanț în urma reevaluării pe fiecare activ aparte, cu

indicarea numărului de inventar, ce va permite divizarea corectă a valorilor date la activitatea reglementată și alte activități, și ulterior la corectitudinea aprobării tarifelor.

9. „Chișinău-gaz” S.R.L. în perioada de referință nu a contractat împrumuturi și nu a suportat cheltuieli sub forma de dobândă în scopul acoperirii obligațiilor financiare, fapt ce exclude necesitatea includerii în tarifele actualizate a cheltuielilor aferente fondului de rulment.

10. „Chișinău-gaz” S.R.L., în perioada anilor 2017-2019, în calitate de entitate centrală de achiziții, a procurat bunuri, lucrări și servicii la costuri mai mari cu 50 203,5 mii lei, comparativ cu valoarea alternativă stabilită în cadrul controlului.

Astfel, în cazul procurării a 81 108 de contoare de uz casnic de modelul „Elster” (10 127 – anul 2018; 70 981 – anul 2019), „Chișinău-gaz” S.R.L. a admis cheltuieli ineficiente în sumă de 32 458,6 mii lei (4 104,3 mii lei – anul 2018; 28 354,3 mii lei – anul 2019), exprimate ca diferența dintre valoarea reală a acestora stabilită la import și prețul total achitat de societate.

În cazul procurării radio modulelor BT-100 „Waviot” pentru citirea datelor de pe contoarele de gaze, „Chișinău-gaz” S.R.L. nu a asigurat participarea largă a operatorilor economici la procesul de achiziții conform cerinței pct.5 din Regulamentul privind procedurile de achiziție a bunurilor, lucrărilor și serviciilor utilizate în activitatea titularilor de licență din sectoarele electroenergetic, termoeenergetic, gazelor naturale și a operatorilor care furnizează serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare aprobat prin Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr.24/2017 din 26.01.2017. Astfel, urmare a aplicării procedurii de negociere fără publicarea prealabilă a unui anunț de participare, „Chișinău-gaz” S.R.L. a procurat 16 900 de radio module BT-100 „Waviot” în valoare totală de 16 555,4 mii lei, sau cu 10 881,7 mii lei mai mult decât valoarea în vamă a acestora stabilită la import.

În rezultat, prin includerea costurilor exagerate în perioada de referință, „Chișinău-gaz” S.R.L., a majorat valoarea investițiilor realizate cu 896,2 mii lei (570,0 mii lei – anul 2017; 244,6 mii lei – anul 2018; 81,6 mii lei – anul 2019), iar cheltuielile operaționale de reparație și exploatare cu 16,9 mii lei în anul 2019.

11. „Chișinău-gaz” S.R.L. a admis includerea în costul investițiilor a cheltuielilor de regie și a beneficiului de deviz în sumă de 1 061,3 mii lei (199,7 mii lei – anul 2017; 712,2 mii lei – anul 2018; 149,4 mii lei – anul 2019), calculate la materialele beneficiarului.

12. În anul 2017, investițiile realizate în valoare de 125,3 mii lei, pentru obținerea autorizației emisiilor de poluanți de la sursele fixe de poluare, nu pot fi calificate ca necesare sau eficiente în desfășurarea activității reglementate, deoarece activitatea titularului de licență nu prevede activități de producție care generează emisii de poluare în aerul atmosferic.

13. În cadrul controlului s-a constatat încadrarea în funcția de șef al Serviciului tehnologii informaționale cu regim de 8 ore a persoanei, care deține aceeași funcție și cu același regim de 8 ore în cadrul „Moldovagaz” S.A., fapt ce contravine pct.3.4. din Programul de conformitate al „Chișinău-gaz” S.R.L. Totodată, deținerea de una și aceeași persoană a poziției de conducere a subdiviziunii responsabile de tehnologia informației, atât la operatorul sistemului de distribuție, cât și la întreprinderea integrată pe verticală, care este responsabilă de furnizarea gazelor naturale, creează condiții de nedetectare a situațiilor prevăzute de art.46 alin.(4) din Legea nr.108 din 27.05.2016 cu privire la gazele naturale.

Examinând Raportul prezentat și ținând cont de constatările sus-enumerate, în temeiul art.15 alin.(1) al Legii nr.174 din 21.09.2017 cu privire la energetică, Consiliul de administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică,

HOTĂRĂȘTE:

1. Se ia act de Raportul privind controlul activității licențiate desfășurate de către titularul „Chișinău-gaz” S.R.L. pentru perioada anilor 2017-2019.

2. Se obligă „Chișinău-gaz” S.R.L.:

2.1. să asigure respectarea art.17 alin.(4) al Legii contabilității nr.113-XVI din 27.04.2007 și pct.31-42 din IAS 16 „Imobilizări corporale” în scopul corectitudinii reflectării în evidența contabilă a modificării valorii de bilanț în urma reevaluării imobilizărilor corporale.

2.2. să asigure optimizarea numărului de personal implicat în activitatea de distribuție a gazelor naturale în funcție de investițiile realizate.

2.3. în scopul excluderii riscului de neacoperire tarifară a costurilor reale și necesare asigurării fiabile cu gaze naturale a consumatorilor racordați la rețeaua de distribuție deservită, „Chișinău-gaz” S.R.L. urmează să întreprindă prioritar toate acțiunile necesare în vederea obținerii dreptului de folosință asupra celor 725,355 km de rețea (conform situației la 31.12.2019) aflate la deservire tehnică fără deținerea unui drept legal.

2.4. să eficientizeze sistemul de control intern în scopul evitării sau minimalizării pe viitor a cheltuielilor ineficiente aferente activității de distribuție a gazelor naturale.

2.5. să se conducă prioritar de principiul eficienței maxime la cheltuieli minime în cadrul procesului de achiziție a bunurilor, lucrărilor și serviciilor.

2.6. să asigure respectarea Programului de conformitate, prin neadmiterea deținerii de către una și aceeași persoană a poziției de conducere a subdiviziunii responsabile de tehnologia informației, atât la operatorul sistemului de distribuție, cât și la întreprinderea integrată pe verticală care este responsabilă de furnizarea gazelor naturale. Totodată, reieșind din incapacitatea agentului de conformitate de a identifica zonele de risc din activitatea operatorului care pot determina nerespectarea programului de conformitate, în temeiul art.45 alin.(5) al Legii nr.108 din 27.05.2016 cu privire la gazele naturale, „Chișinău-gaz” S.R.L. urmează să rezilieze contractul cu acesta.

3. Departamentul gaze naturale și energie termică, în procesul examinării tarifelor reglementate, va întreprinde următoarele măsuri:

a) în procesul determinării costurilor de bază și la actualizarea tarifelor în perioadele ulterioare de reglementare, aferente serviciului de distribuție a gazelor naturale pentru titularul de licență „Chișinău-gaz” S.R.L., se va ține cont de:

- economiile înregistrate în anul 2017 în valoare de 21 018,5 mii lei, 30 490,6 mii lei în anul 2018 și respectiv 25 391,1 mii lei în anul 2019;

- cheltuielile ineficiente suportate de „Chișinău-gaz” S.R.L. în activitatea de distribuție a gazelor naturale privind: serviciile de control vizual și citire a indicațiilor echipamentelor de măsurare a gazelor naturale – 25 443,2 mii lei; serviciile de cleaning – 246,2 mii lei; pregătirea cadrelor aparatului administrativ – 32,2 mii lei; cheltuielile sindicale – 546,8 mii lei;

- cheltuielile ineficiente anuale în sumă de 3 665,1 mii lei pentru deservirea, suportul tehnic și mentenanța sistemelor informaționale de evidență a gazelor naturale bazate pe platforma Oracle.

b) la determinarea/actualizarea tarifelor reglementate pentru serviciul de distribuție a gazelor naturale pentru titularul de licență „Chișinău-gaz” S.R.L. vor fi diminuate:

- valoarea investițiilor realizate, în mărimea cheltuielilor de regie și a beneficiului de deviz calculate la bunurile materiale ale beneficiarului – 1 061,3 mii lei, în corespundere cu Anexa nr.3 la Raportul privind controlul activității licențiate desfășurate de către titularul „Chișinău-gaz” S.R.L. pentru perioada 2017-2019;

- valoarea investițiilor realizate cu includerea în valoarea investiției a costurilor exagerate aplicate bunurilor utilizate și acceptate în tarifele reglementate în valoare de 896,2 mii lei în corespundere cu Anexa nr.2 la Raportul privind controlul activității licențiate desfășurate de către titularul „Chișinău-gaz” S.R.L. pentru perioada 2017-2019;

- cheltuielile operaționale de reparație și exploatare pentru anul 2019 cu 16,9 mii lei;

- valoarea investițiilor realizate și acceptate în tarifele reglementate pentru anul 2017 cu 125,3 mii lei în corespundere cu tabelul nr.16 din Raportul privind controlul activității licențiate desfășurate de către titularul „Chișinău-gaz” S.R.L. pentru perioada 2017-2019.

c) va exclude din calculul tarifelor actualizate pentru distribuția gazelor naturale, valorile aferente fondului de rulment neutilizate în anii 2017-2019.

d) la actualizarea tarifelor, ulterioară prezentei Hotărâri, în veniturile efective reglementate pentru serviciul de distribuție a gazelor naturale vor fi incluse și veniturile încasate suplimentar de 981,2 mii lei ca rezultat al aplicării adaosurilor la vânzarea mărfurilor și serviciilor achiziționate întreprinderilor afiliate.

e) la următoarea actualizare a tarifelor și stabilire a noilor costuri reglementate pentru serviciul de distribuție a gazelor naturale, va fi luat în calcul prețul contoarelor de modelul „Elster”, stabilit în corespundere cu Anexa nr.2 la Raportul privind controlul activității licențiate desfășurate de către titularul „Chișinău-gaz” S.R.L. pentru perioada 2017-2019.

4. Prezenta Hotărâre se va aduce la cunoștință titularului de licență „Chișinău-gaz” S.R.L.

5. Controlul asupra executării prezentei Hotărâri se pune în sarcina Departamentului licențiere, monitorizare și control și Departamentului gaze naturale și energie termică.

6. Prezenta Hotărâre poate fi contestată la autoritatea emitentă în termen de 30 zile.

Veaceslav UNTILA
Director general

Octavian CALMÎC
Director

Eugen CARPOV
Director

Violina ȘPAC
Director